

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Assertionvm Theologicarvm Sfortiae Pallavicini Sacrae Theologiae Professoris in Collegio Romano Societatis Iesv. Libri Qvinque

Pallavicino, Sforza

Romæ, 1649

Cap. 8. Colliguntur multa de ordine signorum naturæ, & diuinorum
decretorum, necnon de repugnantia mutuæ prioritatis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38987

CAPVT VIII.

Colliguntur multa de ordine signorum naturæ, & diuinorum decretorum, necnon de repugnantia mutua prioritatis.

28 **E**X his colligitur primò, quid sit esse in hoc, vel in illo signo naturæ: est enim, quòd talis existentia, vel negatio sit visa à tali Dei cognitione. Quòcirca illud est in priori signo, quod est visum ab eà cognitione Dei, quæ dirigit Deum ad decernendum super alià re, quæ res ideò dicitur poni in signo posteriori.

29 Colligitur secundò, non

F 6 posse

posse duo obiecta existere in
signis planè disparatis, sed vel
in signo concomitanti, vel cum
ordine prioris, & posterioris. Si
enim Deus deliberat de crean-
da musca, ex. g. debet ad hoc
vt operetur maximè volūtariè,
& prouidè, consulere omnem
scientiam, quam habet indepē-
dentem à creatione muscæ.
Primò, quia spectat, ad rationē
sapientissimi artificis nihil ad-
dere, vel demere toti opificio,
quin consideret illud totum, &
singulas eius partes, ad hoc, vt
videat, quam consonantiā sit
habiturū illud additamentum,
vel decrementum cum reliquo
opere; Deus verò est sapientis-
simus artifex totius vniuersita-
tis, adeòque non potest in eà
quidquam agere, nisi respiciens
fin-

singulas eius partes. Secundo, quasi decreta Dei essent disparata, posset contingere, ut in posteriori signo displicerent Deo coniuncta ea, quæ placuerunt diuisa. Propter quàm rationem putamus nullam voluntatem, ne creatã quidẽm posse habere volitiones disparatas in eodem instanti, nullumque intellectũ iudicia disparata. Sed quoniã creatæ voluntates nõ sunt causæ nisi particularium effectuum; ideò hæc proprietates, quam in omni voluntate vniuersim agnoscimus, in solà diuinà voluntate efficit, ut nullus effectus possit esse disparatus respectu cuiuscumque alterius effectus, sed in cunctis detur pulcherrimus ordo, qui quò magis accedit ad primam causam, eò magis

gis

gis reducatur ad vnitatem.
 100 Colligitur se^{cu}ndò, neq. Pa-
 trem æternum esse priorem na-
 turà, quàm filium, neque actio-
 nem, quam terminum: quoniã
 in nullo signo intelligitur vnũ
 ex his, vt mouens voluntatem
 ad ponendam existentiam al-
 terius.

101 Colligitur tertiò, repu-
 gnare mutuam prioritatem ve-
 ram, & propriam inter duos ef-
 fectus existentes. Si enim Deus
 vult, ex.g. materiam, quia videt
 formam existere, nõ potest vel-
 le materiam, vt medium vtile
 ad existentiam formæ. Impli-
 cat enim ponere media in or-
 dine ad finem, cuius existentia
 supponat illa volitio, quæ ap-
 plicet media. At quando Deus
 non potest velle materiam, vt

utilem ad existentiam formæ,
est impossibile quòd materia
hïc, & nunc sit utilis ad illam.
Aliòquin materia faceret ali-
quod bonum, quod non esset
intentum, nec potuisset intendi
à diuinà prouidenrià, adeòque
ratione illius boni Deus non
esset laudabilis.

102 Quòd si dicas Deum vni-
co decreto velle, vt materia sit
utilis ad formam, & forma ad
materiam, contra est primò,
quia non est assignabile quid
sit hæc utilitas volita à Deo in
illis rebus, quæ non concurrunt
per actionem, sed iuuant per
modum conditionis. Condi-
tiones scilicet nō aliter iuuant,
quàm mouendo authorem na-
turæ, hoc est ipsum Deum, ad
productionem alterius rei: qua-
re

re

re in his rebus hæc vtilitas non potest esse aliquid volitum à decreto diuino executiuo producente vtramque rem, sed identificatur cum peculiari modo tendendi quem habet ipsum diuinum decretum executiuum volens vnum, quia videt aliud. Habemus ergo, inter conditiones nondari mutuam prioritatem.

103 At verò si sermo sit de causis concurrentibus per influxum physicum, adhuc contra est, quoniam Deus non potest decernere per decretum executiuum aliquid, nisi videat iam parata omnia immediate necessaria ad illud ponendum. Per hoc enim differt decretum executiuum à decreto per modum intentionis, vt hoc ponat

media in ordine ad effectum, illud verò supponat omnia iam posita præter ipsum effectum. Sed ad influxum, ex. g. materiæ in formam prærequiritur tanquàm medium necessarium, existentia materiæ; ergò non potest Deus velle executiuè influxum materiæ in formam nisi per volitionem, quæ supponat iam visam existentiam materiæ: ac proindè non potest talis volitio simul etiam velle influxum formæ in materiam.

104. Accedit, spectare ad dominium Dei, vt posità causà proximà petente concursum ad effectum exaudiat, vel non exaudiat huiusmodi petitionē per aliquod decretum ad eiusmodi petitionem subsequens. Omnis enim petitio petit aliquem

quem actum voluntatis . Ex qua ratione probarunt scholastici contra Durandum necessitatem diuini cōcursus immediati ad omnes effectus . Sed causa non petit concursum nisi, vt visa existens; ergò non potest Deus executiuè decernere concursum, ex.g. materiae in formam ad petitionem materiae, nisi supponendo, iam visam materiam, vt existentem.

105 Secūdo hæc eadē mutua causalitas excluditur ex hoc principio per se noto: *non potest vlla causa producere aliquem effectum, nisi per se, & sine suo effectu sit sufficiens ad aliquid producendum.* Nàm existentia effectus debet adæquatè præexistere in virtute causæ, adeoque debet virtus causæ, prout
di-

distinguitur ab omni suo effectu esse adæquatè potens, & fecunda vel in ordine ad totum effectum, vel in ordine ad aliquam partem illius, cum quâ deinde producat alias partes. Cœterùm non potest intelligi causa, quæ prout separata à toto suo effectu, non habeat virtutem adæquatam ad aliquid producendum. Ex hoc principio evertitur mutua causalitas, quæro enim, an Deus cum decretis, quæ habet hîc, & nunc, sit adæquata causa vel totius compositi, vel alicuius partis existentis in composito: Si affirmes; ergò vel ad totum compositum, vel ad illam partem non concurrit alia causa, ac proinde non datur mutua causalitas. Si neges; ergò Deus cum decretis, quæ
ha-

habet hęc, & nunc, nihil causet
in composito, quia cum istis
decretis non potest causare
materiam sine cōcursu formę,
neque formam sine concursu
materię, & sic nihil poterit effi-
cere sine concursu sui effectus.
Quod argumentum si attentē
consideretur probat mundum
non potuisse esse ab æterno de-
pendenter à Deo per infinitam
seriem generationum penden-
tium ordinatim à causis creatis.
Si enim mundus per hanc or-
dinatam seriem productus fuisset
à Deo, vtique solus Deus
cum decretis quę tunc ha-
buisset, non fuisset causa adæ-
quata vllius indiuidui contenti
in ea infinita serie effectuum, ac
proinde sequeretur prædictum
absurdum, quod scilicet aliqua

cau-

causa hìc & nunc, nihil efficeret, aut posset efficere sine adiumento sui effectus.

106 Argumenta, quæ fiunt pro mutua prioritate in effectibus naturalibus facillimè solvuntur dicendo, illa duo quæcumque sint, quæ afferuntur tanquam mutuò priora, esse effectus simultaneos alicuius tertiæ causæ determinantis existentiam vtriusque, vt alij benè explicarunt. Grauior difficultas fieri potest de effectibus supernaturalibus. Ex.g. Ecclesia orat pro aliquo defuncto *ne pœnas inferni sustineat, sed gaudia eterna possideat, ne absorbeat eum Tartarus, ne cadat in obscurum;* quæ verba cum alijs coniunctis non possunt intelligi de liberatione à solis pœnis Pur-

gatorij, sed de vitatione poenarum Inferni, vt alij animaduertunt: & tamen illa oratio fit dependenter à notitià mortis, & mors, si fuit in statu gratiæ, fuit dependenter ab illo statu, vtpotè, beneficium Dei collatum ex peculiari beneuolentia in ordine ad salutem; Ac proinde de primo ad vltimum gratiæ tempore mortis fuit prior natura respectu mortis; & hæc respectu orationis; ergò si viciffim oratio est prior natura respectu gratiæ tempore mortis, datur mutua prioritas.

107 Item in Apocal. & in Prophetis prædicti sunt præcipui euentus Ecclesiæ Catholice, & tamen nos dependenter à fide totius scripturæ; atq; ad eò dependenter à prædictionibus

ha-

hōrum euentuū oramus in hoc,
vel in illo casu profelici succes-
su alicuius belli, vel Concilij, &c.
ergò, vel illę orationes sunt inu-
tiles, vel datur mutua prioritas.
Rursus pater sciens ægrotatio-
nem filij absentis, & accipiens
litteras ab vxore; antequā illas
aperiat, orat Deum, vt eiusmodi
litteræ renuncient sanitatem
filij; quas orationes, aliasque
similes damnare tanquam inu-
tiles est contra pium sensum,
ferè omnium fidelium. Et ta-
men istę orationes pendent ab
existentiā litterarum, & hæc
pependit à totā notitiā, quam
vxor de facto habuit, atque
adeò pependit ab ipsā existen-
tiā sanitatis; ergò si non datur
mutua prioritas, non potuerunt
illę orationes conducere ad sa-
nitatem. Hęc,

108 Hæc , & similia argu-
menta soluuntur , si dicamus
dari in Deo præter scientiam
simplicis intelligentiæ varias
scientias visionis , alias magis
alias minùs determinatas ; sed
disiunctiuas . Deus ergò præ-
uidens orationem faciendam
ab Ecclesià in casu mortis præ-
cisè acceptæ seu dependentis ,
seu nō dependentis à statu gra-
tiæ , item orationes faciendam
à patre in casu acceptionis
terrarum similiter præcisè ac-
ceptæ , seu dependentium , seu
non dependentium à sanitate
filij : mouetur non tanquàm à
meritò condigno , sed congruè
per suam misericordiam , vt de-
cernat id , quod erit secundùm
vota orantium .

109 Quòd verò spectat ad
præ-

prædictiones scripturæ dicimus, istas, quando sunt obscuræ, esse capaces multorum sensuum, , adeòque sæpè prolatas esse, cum decreto disiunctiuo verificandi illas in aliquo ex sensibus congruis. Nec tamen esse superuacaneas, quia cum sensus cõgrui sint pauci respectu omnium euentuum possibilium, in quocumq. ex illis sensibus prædictio verificetur, patet præsciētia prædicentis. Conducit igitur oratio Ecclesiæ, vt illæ prædictiones obscuræ verificentur potiùs in vno ex sensibus congruis, qui coniungatur cum felicitate huius belli, ex.g., quàm in altero, qui includat infelicitatem eiusdem.